

Nybygg

Viktige punkt å ta med i vurderingen:

Bygdebildet/ kulturlandskapet.

Huset skal tilpasses terrenget, ikke omvendt.

Vurder klimatiske forhold på tomta, vind/nedbør---. Hvordan er grunnforholda? Kreves ekstra fundamentering og drenering? Er det fare for flomvann, ras etc.?

Er nybygget i harmoni med nærliggende hus, terreng, formspråk og farge?

Ved beplantning: Klimatiske og estetiske hensyn, for eksempel leplanting.

Trafikkforhold: vurder fremtidige behov.

Plass for tilbygg/ endringer/ andre bygg.

Byggedetaljer: Hva passer inn i byggets helhet og øvrige bebyggelse.

Vær nøye med materialvalg og still krav!

Gjennomføre gode tekniske løsninger.

Hva er "varige verdier" og hva er kortfrekvens motetrender som raskt blir "gammeldags".

Et "pent" hus behøver ikke å være pent hvis det ikke passer inn i omgivelsene.

Gjør deg kjent med følgende:

Planbestemmelser, forskrifter og retningslinjer.

Der ovennevnte forhold er vurdert godt nok, vil en få et bygningsprodukt som står seg godt fremover i tiden.

Kvam Storstuggu.

Til høyre nybygd generasjonsbolig.

Rådgivning og hjelpemidler

Følgende kan kontaktes for råd og veiledning:

- Meldal kommune, sektor for utvikling og drift.
  - informasjon om byggeskikk/ planløsninger.
  - Plan- og bygningslov med forskrifter.
  - Reguleringsbestemmelser
- Fylkesmannen i Sør Trøndelag.
- Fylkeskommunen, kulturavdelingen.
- Byggefirmaer i kommunen – oversikt gis av kommunen.
- Arkitekter/ landskapsarkitekter.

Kommunen kan gi oversikt over lokale firma som har spesialisert seg på produksjon og leveranse av bygningsdetaljer og materialer av god kvalitet. Be om forhåndskonferanse i kommunen for informasjon og klargjøring, før du setter i gang med planlegging av bygningstiltak.

Husk at ditt hus er andres utsikt.

Snoen. Bruk av tradisjonell omramming og panelarkitektur ved restaurering av länna.

Layout: VOLDs FotoGrafiske as, 72 42 76 66

Byggeskikk i Meldal

Veileder

for restaurering og nybygg

Rehaug. Inngangsparti ny bolig.

MÅLSETTING:

Denne brosjyren er ment å gi en førstehånds informasjon om verdier og muligheter vi finner i vår lokale byggeskikk, for så å gi motivasjon og utvikle gode ideer i den videre byggeplanlegging.

Meldal kommune ønsker at det tas vare på lokal byggeskikk gjennom bevisstgjøring av de store kulturelle, historiske og estetiske verdier den eldre bygningsmasse i Meldal representerer. Bygninger forteller en viktig del av vår historie, og er derfor viktig for videreføring av kulturverdier. Dette styrker følelsen av tilhørighet - og estetisk god utforming skaper trivsel for alle som bor og ferdes i kommunen. Foruten trivsel kan vakre omgivelser/ byggverk også bidra til å sikre næringsliv, arbeidsplasser og arbeidskraft.

Brosjyren er laget på bakgrunn av tiltaksdelen i Landbruksplan for Meldal, prosjekt Knoppskyting.

Ivaretagelse av lokal byggeskikk er prioriterte oppgaver gjennom statlige føringer, som er effektivt bl.a. gjennom jordbruksoppjøret.

- Kommuner som i tillegg til sosiale og kulturelle tilbud også har et bredt spekter av estetiske kvaliteter, kan markere seg som gode lokalsamfunn å etablere seg i – både for næringslivet og familier.
- Kvaliteten på omgivelsene er spesielt viktig for reiselivsbedrifter. De besøkendes opplevelser påvirkes i stor grad av lokale bygg og anlegg.
- God byggeskikk skaper grunnlag for bedrifter som tilpasser sine produkter til markedet som etterspør kvalitet i både materialer og utførelse.

Denne veilederen har derfor som målsetting å gi tidlig informasjon i planprosessen om:

- Byggutforming og materialvalg.
- Plassering og terrengtilpassing.
- Detaljutforming – trearkitektur.
- **Synliggjøre** husenes kvaliteter, bruksmuligheter og muligheten for restaurering.

Til dere som står foran bygningsoppgaver – håper vi at informasjon kan skape byggherrer som blir med på å berike og ta vare på verdier i kulturlandskapet i bygda vår.

Grøtte prestegård.

Ny garasje med bruk av elementer fra eldre bygning

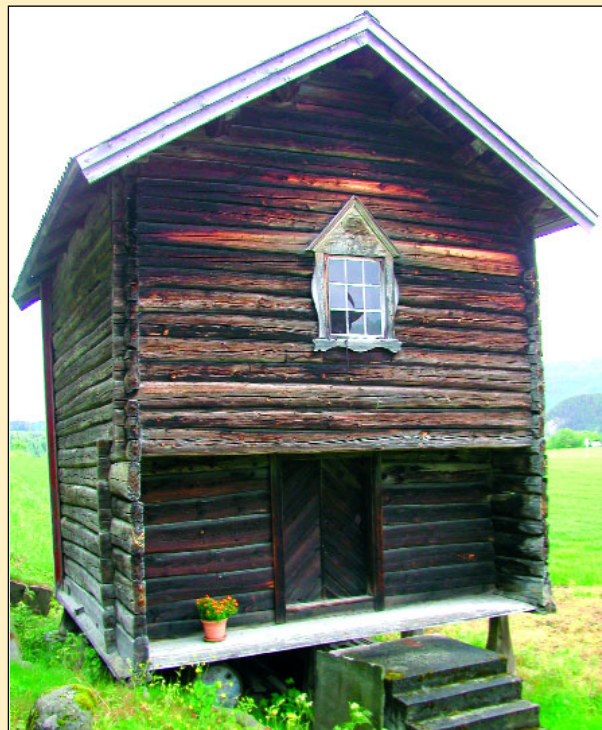
Historikk

Fra eldre tider utviklet bygninger og trøndertunet seg på bakgrunn av behov og naturgitte forhold, som terreng, værforhold, adkomst, drift av jorda og tilgang på byggematerialer m.m. De gamle håndverkerne, med deres begrensede tilgang på materialer og redskap, hadde sans for: naturbetingede husplassering, husproporsjoner, materialbruk, paneltyper, farger og bygningsdetaljer som gav bygda sin bygningskultur. Forseggjorte detaljer var en del av byggeskikken, som også avspeilet status, kreativitet og snekkerkunst.

Det er ønskelig at ovennevnte forhold danner basis og utgangspunkt for planlegging av byggevirksomhet i Meldal kommune, både når det gjelder restaurering, ombygging og oppføring av tilbygg/påbygg samt nybygging.

Snoen.

Stabbur med trad. bygningselementer i opprinnelig utførelse.

Restaurering

Bygdebildet har vært preget av mange eldre bygninger, (mange av husa ble bygd til spesielle formål) og de fleste har tidstypiske bygge-løsninger og kvaliteter. Få en grundig vurdering av husets historie og hva som kan repareres og hva som bør utskiftes. Hvordan kan ny virksomhet tilpasses husets planløsning og form? Unngå at det primære blir å endre bygget for å tilpasse det til virksomheten.

Har du eldre bygg som ikke er i bruk, bør du vurdere evt. ny bruk av bygget eller vurdere hva som må gjøres for å hindre videre forfall – utskifting av tak, fundamentering, utvendige detaljer, maling etc.

Finn opprinnelige bygningsdetaljer og fargebruk, og kontakt gjerne fagfolk for råd/veiledning. Vær nøye med materialvalg og still krav til resultatet. Klargjør forholdet til byggeforskriftene, samt retningslinjer og reguleringsbestemmelser.

Et godt restaurert hus er fint innslag i kulturlandskapet og beriker våre omgivelser.

Bjørnli

God restaurering av arbeiderbolig med uthus.

